

G Y M N Á Z I U M

PÁROVSKÁ 1, N I T R A

Tel./Fax: 037/65 237 05 www.gpnr.sk E-mail: school@gpnr.sk PSČ: 950 50

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK PRE CHEMICKÉ LABORATÓRIUM

ZÁSADY BEZPEČNOSTI PRÁCE V LABORATÓRIU

1. Pracuj sústredene a pozorne.
2. Udržuj čistotu a poriadok.
3. S plynmi pracuj len za podmienok dodržiavania všetkých predpísaných opatrení.
4. So žieravinami pracuj opatrne.
5. Nepracuj s horľavinami blízko otvoreného ohňa.
6. Látky nebereme do rúk, neochutnávame a nevdychujeme ich pary priamo z hrdla nádob.
7. Tyčinky a trubice treba pred použitím nataviť.
8. Ústie nádob s vriacimi látkami nesmie na nikoho smerovať.
9. Pred použitím chemikálií si pozorne prečítame nápis na štítku, nepoužívame chemikálie z neoznačených nádob.
10. Pracujeme podľa pokynov učiteľa a dodržiavame bezpečnostné a hygienické zásady na ochranu zdravia.
11. Zapálené kahaný sa nesmú nechať horieť bez dozoru. Ak sa dostane plameň dovnútra kahanu alebo dôjde k „uleteniu“ plameňa, musí sa okamžite zavrieť prívod plynu a kahan nastaviť.

LABORATÓRNY PORIADOK

1. Do chemického laboratória vstupujú žiaci pod vedením vyučujúceho v pracovnom oblečení (plášť, prezuvky), so školskými potrebami.
2. Prevezmú si pracovisko a pomôcky.
3. Experimentujú len po predchádzajúcej dôkladnej príprave.
4. Pracujú ticho svedomite, zodpovedne, hospodárne kultúrne a bezpečne.
5. O práci si robia záznam.
6. Pracovisko a pomôcky udržiavajú počas práce v poriadku.
7. Z laboratória môžu odísť len s povolením vyučujúceho.
8. Zvyšky látok odstraňujú jedine predpísaným spôsobom.
9. V laboratóriu je zakázané jesť, piť a fajčiť.
10. Pri práci používajú prostriedky ochrany a majú prehľad o umiestnení a použití prostriedkov prvej pomoci.
11. Prípadné úrazy žiaci ihneď hlásia vyučujúcemu, ktorý sa postará o prvú pomoc a lekárske ošetrenie.
12. Za bezpečnosť žiakov pri laboratórnych cvičeniach zodpovedá príslušný vyučujúci.
13. Po skončení práce žiaci starostlivo uložia pomôcky na pôvodné miesto, uzavrujú prívod vody, vypnú elektrické spotrebiče a organizovane odídu z laboratória.

PRVÁ POMOC PRI ÚRAZOCH V LABORATÓRIU

Poleptanie oka kyselinou alebo zásadou

- oko dokonale vypláchnuť prúdom tečúcej vody, nepoužiť žiadny neutralizačný prostriedok

Poleptanie pokožky

- postihnuté miesto dlho (10-20 min) oplachovať prúdom tečúcej vody až potom môžeme neutralizovať
- a) pri poleptaní kyselinou 6- 10 % vodným roztokom NaHCO_3
- b) pri poleptaní zásadou 2 % vodným roztokom kyseliny citrónovej
- poleptanú kožu je treba prekryť sterilným obvazom

Popálenie

- Pri popálení zvlášť priľnavými látkami napr. asfalt, plasty postihnuté miesta okamžite polejeme studenou vodou, odev v žiadnom prípade nestŕhame
- popálené oči vyplachujeme čistou vodou
- popálené ústa vyplachujeme studenou vodou

Otvorené poranenie

- zastavíme krvácanie
- zabránime infikovaniu rany
- drobné rany opláchneme prúdom vody a ošetríme

Pri nadýchaní škodlivých látok

- postihnutého dopravíme na čerstvý vzduch
- uvoľníme odev
- ak nedýcha, poskytneme dýchanie z pľúc do pľúc

Pri vnútornom použití:

- *Rýchla orientácia:* je potrebné zistiť o akú látku ide, dozvedieť sa od postihnutého (ak je pri vedomí) ako došlo k expozícii a vyhľadať zvyšky látky, ktorá vyvolala poškodenie organizmu. Po požití cca. 20 dcl studenej, alebo vlažnej vody vyvolať zvracanie, ak pacient nie je v bezvedomí a ak nedošlo k požitiu žieraviny.
- *Prerušenie expozície:* zabrániť ďalšiemu pôsobeniu látky, ktorá spôsobila poškodenie zdravia.
- *Kontrola zdravotného stavu :* do príchodu lekára je nutné zabezpečiť: kontrolu dýchania a pulzu, v prípade požitia jedovatých látok odstrániť jed z organizmu vyvolaním zvracania, v prípade požitia žieravín zabezpečiť dokonalé vypláchnutie ústnej dutiny a zriedenie, alebo neutralizáciu.
- Postupuje sa podľa zásad prvej pomoci
- *Rýchla lekárska pomoc:* zabezpečiť doprovod a informovať lekára o všetkých okolnostiach.

Pri všetkých úrazoch a poraneniach zabezpečíme postihnutému pokoj a zabezpečíme ošetrovanie v zdravotníckom zariadení

Záchranná služba: 155, 112

Hasičská a záchranná služba: 150, 112